

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1560, LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1575 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1666“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai
1.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2018 m. birželio 18 d. raštas Nr. (10.2.2.5-411) 10-4786 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“	<p>Nepritaria Nutarimo projekto nuostatomis, kuriose siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1575 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1575) ir Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1666 (toliau – Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1666) (toliau kartu – Įstatymų projektai). Mano, kad Įstatymų projektuose siūlomos priemonės:</p> <p>1) atitinka Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme (toliau – Alkoholio kontrolės įstatymas) nustatytą tikslą (<i>mažinti alkoholio prieinamumą, vartojimą ir jo daromą žalą</i>) ir principus (<i>riboti alkoholinių gėrimų pardavimo ir vartojimo skatinimą, drausti priemones, skatinančias jaunimą pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus ir pan.</i>);</p> <p>2) neprieštaruja Europos Sąjungos (toliau – ES) teisei, nes pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 36 straipsnį Įstatymų projektuose siūlomos nuostatos gali būti teisinamos visuomenės dorovės, viešosios tvarkos, saugumo, sveikatos apsaugos ir pan. tikslais.</p>	<p>Neatsižvelgta:</p> <p>1) dėl priežasčių, nurodytų Nutarimo projekte (t. y. prieštarauja ES teisei, nėra statistinių duomenų, mokslinių tyrimų, kuriais būtų galima pagrįsti siūlomų priemonių poreikį, proporcingumą ir jas pateisinti, kaip to reikalaujama ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, ES Teisingumo Teismo ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje ir pan.);</p> <p>2) Alkoholio kontrolės įstatyme jau yra nustatyti Įstatymų projektuose siūlomų alkoholinių gėrimų taros ribojimai, kurie (juos priimant) buvo pagrįsti statistiniais duomenimis, specialiu tyrimu ir notifikuoti Europos Komisijai. Atkreiptinas dėmesys, kad šie ribojimai Europos Komisijos, teikusios neformalų paklausimą Nr. 3684/12/ENTR per „EU Pilot“ informacinę sistemą, buvo pripažinti SESV 34 straipsnio pažeidimu (2013 m. balandžio 18 d. Europos Komisija, įvertinusi jai pateiktus argumentus, įrodančius nustatytų ribojimų pagrįstumą, nutraukė neformalų paklausimą, tačiau informavo, kad bet kuriuo metu dėl nustatytų apribojimų Lietuvai gali būti pradėta oficiali ES teisės pažeidimo procedūra). Šiuo metu nėra duomenų, įrodančių, kad galiojantys ribojimai yra nepakankami. Priešingai – Lietuvos statistikos departamento pastarųjų penkerių metų duomenys rodo, kad apskritai alkoholinių gėrimų pardavimas, vartojimas ir jo</p>

		<p>Pažymi, kad Įstatymo projekte Nr. XIIIIP-1666 siūlomas draudimas gaminti ir parduoti vaikams ir paaugliams skirtas prekes, kurių dizainas imituoja alkoholinius gėrimus ar jų tarą, yra analogiškas Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytam draudimui gaminti ir parduoti prekes, kurių dizainas imituoja tabako gaminius ar jų vienetinius pakelius.</p> <p>Siūlo tikslinti Įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1575 nuostatą, draudžiančią parduoti alkoholinius gėrimus „puodelio tipo pakuotėse su nuplėšiamais dangteliais“ ir apibrėžti šio tipo alkoholinių gėrimų tarą plačiau, siekiant užkirsti kelią ateityje galimam piktnaudžiavimui, modifikavus konkrečiai apibrėžtą tarą išvengti įvedamo draudimo (pvz., pakeitus pakuotę į stačiakampio formos arba vietoje nuplėšiamų naudojant užsukamus dangtelius ir pan.).</p> <p>Siūlo Įstatymų projektus notifikuoti Europos Komisijai.</p>	<p>sukeltos žalingos pasekmės kasmet mažėja. Tikėtina, kad dar didesnis alkoholio vartojimo mažėjimas bus ir ateityje, nes nuo š. m. sausio 1 d. sutrumpintas alkoholio prekybos laikas, uždrausta alkoholio reklama, iki 20 metų padidintas alkoholio įsigijimo ir vartojimo amžius, kasmet didinami alkoholio akcizai ir kt.</p> <p>3) Įstatymo projekte Nr. XIIIIP-1666 nurodytos prekės, kurių gamybą ir prekybą siūloma uždrausti, nepatenka į Alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą šio teisės akto teisinio reguliavimo sritį, kuri apima teisinius santykius, susijusius išimtinai su alkoholio produktų, maisto ir kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, prekyba, vartojimu, reklama ir tik šių produktų valstybės kontrolės Lietuvos Respublikoje pagrindų nustatymu.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Tabako kontrolės įstatyme analogiškų prekių draudimas nustatytas įgyvendinant Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos nuostatas (16 straipsnio 1 dalies c punktas), kurios yra taikomos ir kitose šią konvenciją ratifikavusiose valstybėse.</p> <p>4) Įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1575 nuostata, draudžianti parduoti alkoholinius gėrimus „puodelio tipo pakuotėse su nuplėšiamais dangteliais“, prieštarauja SESV ir 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2007/45/EB, kurioje nustatomos taisyklės dėl fasuotų produktų vardinio kiekio ir valstybėms narėms uždrausta apriboti fasuotų produktų pateikimą į rinką dėl priežasčių, susijusių su pakuotės vardiniu kiekiu.</p> <p>Be to, nėra duomenų, pagrindžiančių tokio draudimo poreikį ir proporcingumą.</p> <p>5) Ūkio ministerija negali notifikuoti Įstatymų projektų Europos Komisijai, nes ji nėra Įstatymų</p>
--	--	---	--

			projektų rengėja ir neturi Lietuvos Respublikos Seimo pavedimo tai daryti. Be to, notifikuojant teisės aktų projektus Europos Komisijai, turi būti pateikti konkretūs argumentai: statistiniai ar tyrimų duomenys, iliustruojantys konkrečią spręstiną problemą ir jos mastą, pagrindžiantys ir pateisinantys draudimų poreikį, įrodantys siūlomų priemonių proporcingumą ir pan. Kaip minėta, šiuo metu nėra duomenų, įrodančių, kad yra būtent Įstatymų projektuose nurodytų prekių sukelta didelė problema, kuri gali būti išspręsta tik nustatant siūlomus draudimus, nes šiuo metu galiojantys draudimai ir ribojimai yra nepakankami.
2.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento (toliau – Departamentas) 2018 m. birželio 14 d. raštas Nr. S-1734(3) „Dėl suderinimui pateikto teisės akto projekto Nr. 18-7180“	Pastabas teikia ne dėl Nutarimo projekto, o dėl Įstatymų projektų nuostatų, kurioms pritaria. Departamento nuomonė analogiška Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktai nuomonei.	Neatsižvelgta. Kadangi Departamento nuomonė analogiška Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktai nuomonei, žiūrėti argumentus, nurodytus prie šios ministerijos pastabų.

Ūkio ministras

 Virginijus Sinkevičius